

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2023 m. gegužės 25 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Aplinka – Direktyva 2011/92/ES – Tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimas – 2 straipsnio 1 dalis ir 4 straipsnio 2 dalis – II priedui priskirtini projektai – Miestų urbanizavimo projektai – Nagrinėjimas atsižvelgiant į ribines vertes arba kriterijus – 4 straipsnio 3 dalis – III priede nustatyti atitinkami atrankos kriterijai – 11 straipsnis – Teisė kreiptis į teismą“

Byloje C-575/21

dėl *Verwaltungsgericht Wien* (Vienos administracinis teismas, Austrija) 2021 m. rugsėjo 14 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2021 m. rugsėjo 20 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

WertInvest Hotelbetriebs GmbH

prieš

Magistrat der Stadt Wien,

dalyvaujant

Verein Alliance for Nature,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kuriį sudaro kolegijos pirmininkė A. Prechal, teisėjai M. L. Arastey Sahún, F. Biltgen, N. Wahl ir J. Passer (pranešėjas),

generalinis advokatas A. M. Collins,

posėdžio sekretorė S. Beer, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2022 m. rugsėjo 14 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *WertInvest Hotelbetriebs GmbH*, atstovaujamos *Rechtsanwalt K. Liebenwein* ir *Rechtsanwältin L. Pöcho*,

* Proceso kalba: vokiečių.

- *Magistrat der Stadt Wien*, atstovaujamos *Senatsrat G. Cech*,
 - *Verein Alliance for Nature*, atstovaujamos *Rechtsanwälte W. Proksch* ir *P. Pyka*,
 - Austrijos vyriausybės, atstovaujamos *A. Kögl*, *W. Petek*, *A. Posch* ir *J. Schmoll*,
 - Europos Komisijos, atstovaujamos *C. Hermes* ir *M. Noll-Ehlers*,
- susipažinęs su 2022 m. lapkričio 24 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 26, 2012, p. 1), iš dalies pakeistos 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/52/ES (OL L 124, 2014, p. 1) (toliau – Direktyva 2011/92), 4 straipsnio 2 ir 3 dalių, 11 straipsnio, II priedo 10 punkto b papunkčio ir III priedo išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *WertInvest Hotelbetriebs GmbH* ir *Magistrat der Stadt Wien* (Vienos miesto savivaldybės administracija, Austrija) ginčą dėl prašymo duoti sutikimą dėl urbanistinio projekto.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Direktyvos 2011/92 1 ir 7–11 konstatuojamosiose dalyse numatyta:
 - „(1) 1985 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 85/337/EEB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo [(OL L 175, 1985, p. 40; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 1 t., p. 248)] buvo keletą kartų iš esmės keičiama. Siekiant aiškumo ir racionalumo minėta direktyva turėtų būti kodifikuota.
 - <...>
 - (7) sutikimas dėl valstybės ir privačių projektų planuojamos veiklos, galinčios turėti žymų poveikį aplinkai, turėtų būti duodamas tik atlikus tokių projektų galimo reikšmingo poveikio aplinkai vertinimą. Toks vertinimas turėtų būti atliktas remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia projekto užsakovas ir kurią gali papildyti valdžios institucijos bei visuomenė, galinti būti suinteresuota minimu projektu;
 - (8) tam tikrų rūšių projektai daro reikšmingą poveikį aplinkai, ir tokie projektai dažniausiai turėtų būti sistemingai vertinami;
 - (9) kitų rūšių projektai gali ne visais atvejais daryti reikšmingą poveikį aplinkai ir tokie projektai turėtų būti vertinami, kai, valstybės narės manymu, reikšmingas poveikis yra tikėtinas;

- (10) valstybės narės, siekdamos nustatyti, kurie iš tokių projektų turėtų būti vertinami pagal daromą reikšmingą poveikį aplinkai, gali tam nusistatyti ribas ar kriterijus. Valstybės narės neprivalo kiekvienu atveju nagrinėti projektų, kurie pagal savo charakteristikas nesiekia nustatytų ribų ar netenkina kriterijų;
- (11) valstybės narės, nusistatydamos tokias ribas ar kriterijus arba nagrinėdamos projektus, kad nustatytų, kuriuos iš jų reikia vertinti pagal daromą reikšmingą poveikį aplinkai, turėtų atsižvelgti į šios direktyvos nustatytus atitinkamus atrankos kriterijus. Pagal subsidiarumo principą valstybės narės geriausiai žino, kokiais atvejais taikyti tuos kriterijus.“

4 Šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalis suformuluota taip:

„Šioje direktyvoje vartojamų sąvokų apibrėžtys:

<...>

- c) sutikimas dėl planuojamos veiklos – kompetentingos institucijos sprendimas, kuris suteikia užsakovui teisę įgyvendinti projektą.
- d) visuomenė – vienas arba daugiau fizinių ar juridinių asmenų ir pagal nacionalinės teisės aktus ar praktiką jų asociacijos, organizacijos ar grupės;
- e) suinteresuotoji visuomenė: visuomenė, kuriai turėjo ar gali turėti poveikio 2 straipsnio 2 dalyje nurodyta sprendimų aplinkos klausimais priėmimo tvarka arba kuri yra suinteresuota ta tvarka. Šioje apibrėžtyje nevyriausybines organizacijas, skatinančios aplinkos apsaugą ir atitinkančios reikalavimus pagal nacionalinę teisę, yra laikomos suinteresuotomis;

<...>“

5 Minėtos direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės imasi visų priemonių, reikalingų užtikrinti, jog prieš duodant sutikimą projektams, kurie gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai, be kita ko, dėl savo pobūdžio, masto ar vietos, bus reikalaujama sutikimo planuojamai veiklai ir poveikio aplinkai vertinimo. Tie projektai apibrėžti 4 straipsnyje.“

6 Tos pačios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Vertinant poveikį aplinkai kiekvienu konkrečiu atveju yra tinkamu būdu nustatomas, apibūdinamas ir įvertinamas tiesioginis ir netiesioginis reikšmingas projekto poveikis šiems veiksniams:

- a) gyventojams ir žmonių sveikatai;
- b) biologinei įvairovei <...>;
- c) žemei, dirvožemiui, vandeniui, orui ir klimatui;
- d) materialinėms vertybėms, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui;

e) a–d punktuose nurodytų veiksmų sąveikai.“

7 Direktyvos 2011/92 4 straipsnio 2–5 dalys suformuluotos taip:

„2. Remdamosi 2 straipsnio 4 dalimi, valstybės narės nusprendžia, ar projektai, išvardyti II priede, turi būti vertinami pagal 5–10 straipsnius. Valstybės narės tai nusprendžia:

a) išnagrinėjusios kiekvieną atvejį,

arba

b) pagal valstybės narės nustatytas ribas ar kriterijus.

Valstybės narės gali apsispręsti naudoti abi a ir b punktuose nurodytas procedūras.

3. Kai pagal 2 dalį nagrinėjamas kiekvienas atvejis ar naudojamos valstybės narės nustatytais ribomis ar kriterijais, privaloma atsižvelgti į atrankos kriterijus, išvardytus III priede. Valstybės narės gali nustatyti ribas arba kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kada projektams nereikia taikyti nei išvados procedūros pagal 4 ir 5 dalis, nei poveikio aplinkai vertinimo, ir (arba) ribas arba kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kada projektams bet kuriuo atveju reikia taikyti poveikio aplinkai vertinimą nevykdant išvados priėmimo procedūros, nustatytos pagal 4 ir 5 dalis.

4. Kai valstybės narės nusprendžia reikalauti išvados priėmimo procedūros II priede išvardytiems projektams, užsakovas pateikia informaciją apie projekto charakteristikas ir tikėtiną reikšmingą jo poveikį aplinkai. Išsamus pateiktinos informacijos sąrašas nustatytas II.A priede. Prireikus užsakovas atsižvelgia į jam žinomų kitų svarbių poveikio aplinkai vertinimų, atliktų pagal kitus nei ši direktyva Sąjungos teisės aktus[,] rezultatus. Užsakovas taip pat gali pateikti bet kokių projekto charakteristikų ir (arba) priemonių, kurių numatoma imtis siekiant išvengti reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai arba užkirsti jam kelią, nes priešingu atveju aplinka galėtų patirti reikšmingą neigiamą poveikį aplinkai, aprašymą.

5. Kompetentinga institucija priima išvadą remdamasi užsakovo pateikta informacija pateikta pagal 4 dalį ir prireikus atsižvelgdama į preliminarinių patikrinimų ar poveikio aplinkai vertinimų, atliktų pagal kitus nei ši direktyva Sąjungos teisės aktus rezultatus. Išvada pateikiama visuomenei ir joje:

a) kai nuspręsta, kad reikalingas poveikio aplinkai vertinimas, nurodomos pagrindinės priežastys, dėl kurių reikalaujama tokio vertinimo remiantis atitinkamais kriterijais, išvardytais III priede, arba

b) kai nuspręsta, kad nereikalingas poveikio aplinkai vertinimas, nurodomos pagrindinės priežastys, dėl kurių nereikalaujama tokio vertinimo remiantis atitinkamais kriterijais, išvardytais III priede, ir kai užsakovas pasiūlo, pateikiamos projekto charakteristikos ir (arba) priemonės, kurių numatoma imtis siekiant išvengti bet kokio reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai arba užkirsti jam kelią, nes priešingu atveju aplinka galėtų patirti reikšmingą neigiamą poveikį aplinkai.“

8 Šios direktyvos 11 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad pagal atitinkamą nacionalinę teisinę sistemą suinteresuotos visuomenės nariai:

- a) turintys pakankamą interesą, arba alternatyviai,
- b) pareikšdami apie teisės pažeidimą, jei valstybės narės administracinio proceso teisė reikalauja to kaip išankstinės sąlygos,

turėtų teisę į peržiūrėjimą teisme ar kitoje įstatymo nustatytoje nepriklausomoje ir nešališkoje institucijoje, kad užginčytų sprendimų, veikimo ar neveikimo, kuriems pagal šią direktyvą taikomos visuomenės dalyvavimo nuostatos, materialinį ar procesinį teisėtumą.“

9 Minėtos direktyvos II priedo „4 straipsnio 2 dalyje nurodyti projektai“ 10 punkte „Infrastruktūros projektai“ numatyta:

„<...>

- b) urbanizavimo projektai, įskaitant prekybos centrų ir mašinų stovėjimo aikštelių statybą;

<...>“

10 Direktyvos 2011/92 III priedas pavadintas „4 straipsnio 3 dalyje nurodyti atrankos kriterijai“ (Kriterijai, kuriais remiantis nustatoma, ar dėl II priede išvardytų projektų turėtų būti atliekamas poveikio aplinkai vertinimas).

„1. Projekto charakteristikos

Projektų charakteristikos turi būti vertinamos ypač kreipiant dėmesį į:

- a) viso projekto dydį ir sumanymą;
- b) sąveiką su kitais esamais ir (arba) patvirtintais projektais;

<...>

2. Projektų vieta

Geografinės srities, kuriai projektas gali daryti poveikį, jautrumas aplinkosaugos požiūriu turi būti svarstomas būtinai atsižvelgiant į:

- a) esamą ir patvirtintą žemės naudojimą;
- b) santykinę vietovės ir jos žemės gelmių gamtinių išteklių (įskaitant dirvožemį, žemę, vandenį ir biologinę įvairovę) gausumą, kiekį, kokybę ir regeneracinį pajėgumą;
- c) natūralios aplinkos buferinį pajėgumą, atkreipiant ypatingą dėmesį į šias teritorijų rūšis:

<...>

- vii) tankiai apgyvendintas teritorijas;
- viii) istorinės, kultūrinės ar archeologinės svarbos kraštovaizdžius ir vietas.

3. Galimo poveikio rūšis ir apibūdinimas

Tikėtinas reikšmingas projekto poveikis aplinkai turi būti svarstomas pagal kriterijus, išvardytus šio priedo 1 ir 2 dalyse, ypač kreipiant dėmesį į projekto poveikį veiksniams, išvardytiems 3 straipsnio 1 dalyje, atsižvelgiant į:

- a) poveikio dydį ir erdvinį mastą (pvz., geografinę vietovę ir gyventojų, kuriems gali būti daromas poveikis, skaičių);

<...>

- g) bendrą poveikį su kitais jau esamais ir (arba) patvirtintais projektais;

<...>“

Austrijos teisė

- 11 Pagrindinėje byloje taikomos redakcijos *Bundesgesetz über die Prüfung der Umweltverträglichkeit (Umweltverträglichkeitsprüfungsgesetz 2000)* (Federalinis poveikio aplinkai vertinimo įstatymas) (*BGBL. 697/1993*) (toliau – UVP-G 2000) 3 straipsnyje, pavadintame „Poveikio aplinkai vertinimo tikslas“, nustatyta:

„(1) 1 priede nurodytiems projektams ir jų pakeitimams turi būti taikomas poveikio aplinkai vertinimas pagal toliau išdėstytų nuostatų sąlygas. Supaprastinta procedūra taikoma 1 priedo 2 ir 3 stulpeliuose nurodytiems projektams. <...>

(2) Jeigu 1 priede išvardyti projektai, kurie nesiekia tame priede nustatytų ribų arba neatitinka jame nustatytų kriterijų, tačiau atitinkamą ribą pasiekia arba kriterijų atitinka kartu su kitais projektais, valdžios institucija konkrečiu atveju nustato, ar dėl kumuliacinio poveikio gali kilti reikšmingas žalingas, nepageidaujamas arba kenksmingas poveikis aplinkai, todėl reikia atlikti planuojamo projekto poveikio aplinkai vertinimą. Siekiant nustatyti tokį kumuliacinį poveikį, atsižvelgiama į kitus panašius ir geografiškai susijusius projektus, kurie jau yra vykdomi arba kuriems išduotas leidimas, arba projektus, dėl kurių valdžios institucijai anksčiau buvo pateiktas išsamus prašymas duoti sutikimą arba dėl kurių anksčiau buvo pateiktas prašymas pagal 4 arba 5 straipsnius. Nagrinėjimas konkrečiu atveju nereikalingas, jeigu planuojamo projekto, dėl kurio pateiktas prašymas duoti sutikimą, pajėgumas nesiekia 25 % ribinės vertės. Kiekvienu konkrečiu atveju priimant sprendimą laikomasi 5 dalies 1–3 punktuose nustatytų kriterijų ir taikomos 7 ir 8 dalys. Poveikio aplinkai vertinimas atliekamas supaprastinta tvarka. Nagrinėjimas konkrečiu atveju nereikalingas, jeigu užsakovas prašo atlikti poveikio aplinkai vertinimą.

<...>

(4) Kalbant apie projektus, kuriems 1 priedo 3 stulpelyje nustatyta riba tam tikrose saugomose teritorijose, pažymėtina, kad, jei ši sąlyga įvykdyta, institucija kiekvienu konkrečiu atveju turi nuspręsti, ar, atsižvelgiant į poveikio aplinkai mastą ir tvarumą, galima tikėtis, kad bus padarytas didelis poveikis saugotinai buveinei (2 priedo B kategorija) arba apsaugos tikslui, dėl kurio buvo

nustatyta saugotina teritorija (2 priedo A, C, D ir E kategorijos). Atliekant šį nagrinėjimą, į 2 priedo A, C, D ir E kategorijas atsižvelgiama tik tuo atveju, jei procedūros pradžios dieną jos jau buvo įvardytos Bendrijos svarbos teritorijų sąrašė arba į jį įrašytos (2 priedo A kategorija). Prireikus turi būti atliekamas tokio projekto poveikio aplinkai vertinimas. Kiekvienu konkrečiu atveju priimant sprendimą atsižvelgiama į 5 dalies 1–3 punktų kriterijus ir taikomos 7 ir 8 dalys. Nagrinėjimas konkrečiu atveju nereikalingas, jeigu užsakovas prašo atlikti poveikio aplinkai vertinimą.

(4a) Dėl projektų, kuriems taikomos 1 priedo 3 stulpelyje nustatytos specialios sąlygos, išskyrus nurodytas 4 dalyje, pažymėtina, kad, jei šios sąlygos yra įvykdytos, valdžios institucija konkrečiu atveju, taikydama 7 dalį, nustato, ar tikėtina, kad aplinkai bus daromas reikšmingas žalingas ar kenksmingas poveikis, kaip tai suprantama pagal 1 straipsnio 1 dalies pirmąją pastraipą. Prireikus poveikio aplinkai vertinimas atliekamas supaprastinta tvarka. Nagrinėjimas konkrečiu atveju nereikalingas, jeigu užsakovas prašo atlikti poveikio aplinkai vertinimą.

<...>

(6) Negalima duoti sutikimo projektams, kurie vertinami pagal 1, 2 arba 4 dalį, prieš užbaigiant poveikio aplinkai vertinimą arba kiekvieno konkretaus atvejo nagrinėjimą, nes prieš užbaigiant poveikio aplinkai vertinimą pagal administracines nuostatas pateikti pareiškimai neturi teisinės galios. Kompetentinga valdžios institucija pagal 39 straipsnio 3 dalį sutikimus, duotus pažeidžiant šią nuostatą, per trejus metus gali paskelbti negaliojančiais.

(7) Projekto užsakovo, dalyvaujančios institucijos ar *Umweltanwalt* (aplinkos ombudsmenas, Austrija) prašymu valdžios institucija turi nustatyti, ar reikia atlikti konkretaus projekto poveikio aplinkai vertinimą pagal šį federalinį įstatymą ir kokį atvejį, numatytą 1 priede arba 3a straipsnio 1–3 dalyse, šis projektas atitinka. Valdžios institucija tai gali padaryti ir savo iniciatyva. <...>

<...>

(9) Jei valdžios institucija pagal 7 dalį nusprendžia, kad nereikia atlikti projekto poveikio aplinkai vertinimo, pagal 19 straipsnio 7 dalį pripažinta aplinkos apsaugos organizacija ar pagal 19 straipsnio 1 dalies 1 punktą kaimynas turi teisę pateikti skundą *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas, Austrija). Nuo paskelbimo internete dienos tokiai aplinkos apsaugos organizacijai arba tokiam kaimynui turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su administracine byla. Dėl aplinkos apsaugos organizacijos teisės pateikti skundą pažymėtina, kad lemiamą reikšmę turi veiklos zona, nurodyta sprendime dėl pripažinimo pagal 19 straipsnio 7 dalį.“

12 UVP-G 2000 1 priede nustatyta:

„Priede išvardijami projektai, kurių poveikis aplinkai turi būti įvertintas pagal 3 straipsnį.

1 ir 2 stulpeliuose nurodyti projektai, dėl kurių bet kuriuo atveju atliekamas poveikio aplinkai vertinimas (1 stulpelis) arba kuriems turi būti taikoma supaprastinta procedūra (2 stulpelis). 1 priede nurodyti daliniai pakeitimai turi būti nagrinėjami kiekvienu konkrečiu atveju, kai viršijama nurodyta riba; jei ne, taikomos 3a straipsnio 2 ir 3 dalys, išskyrus atvejus, kai aiškiai ir išimtinai kalbama apie naujas statybas, naujus pastatus ar naujų komunalinių paslaugų teikimo inžinerinių tinklų įrengimą.

3 stulpelyje nurodyti projektai, kuriems taikomas poveikio aplinkai vertinimas, tik jei įvykdomos tam tikros konkrečios sąlygos. Dėl šių projektų, kai tik pasiekama nurodyta minimali riba, turi būti nagrinėjamas kiekvienas konkretus atvejis. Jeigu atlikus šį nagrinėjimą nustatoma, kad turi būti atliktas projekto poveikio aplinkai vertinimas, taikoma supaprastinta procedūra.

3 stulpelyje nurodytos saugotinių teritorijų kategorijos apibrėžiamos 2 priede. Vis dėlto siekiant nustatyti, ar dėl projekto turi būti atliktas poveikio aplinkai vertinimas, į 2 priedo A, C, D ir E saugotinių teritorijų kategorijas atsižvelgiama tik tuo atveju, jei pateikiant prašymą jos buvo įvardytos.

	Poveikio aplinkai vertinimas	Poveikio aplinkai vertinimas pagal supaprastintą procedūrą	
	1 stulpelis	2 stulpelis	3 stulpelis
<...>	<...>	<...>	<...>
	Infrastruktūros projektai:		
<...>	<...>	<...>	<...>
Z 17		a) laisvalaikio ar pramogų parkai, stadionai arba golfo aikštynai, kurių užimamas žemės paviršiaus plotas yra ne mažesnis nei 10 ha arba ne mažesnis nei 1500 variklinių transporto priemonių stovėjimo vietų;	b) laisvalaikio ar pramogų parkai, stadionai arba golfo aikštynai, esantys A arba D kategorijos saugomose teritorijose, kurių užimamas plotas yra ne mažesnis nei 5 ha arba ne mažesnis nei 750 variklinių transporto priemonių stovėjimo vietų. c) a ir b punktuose nurodyti projektai ir su jais susiję įrenginiai, kurie pastatomi, pakeičiami ar padidinami remiantis su tarptautinėmis organizacijomis sudarytais susitarimais dėl svarbių renginių (pvz., olimpinių žaidynių, pasaulio ar Europos čempionatų, Formulės 1 lenktynių), atlikus atskirą vertinimą pagal 3 straipsnio 4a dalį; <...>

Z 18		a) pramonės ir verslo zonos, kurių plotas yra ne mažesnis nei 50 ha; b) miestų urbanizavimo projektai ^{3b)} , kai jų užimamas žemės paviršiaus plotas yra ne mažesnis nei 15 ha, o bendras patalpų plotas viršija 150 000 m ² ;	c) pramonės ir veiklos teritorijos, esančios A arba D kategorijos saugomose teritorijose, kurių užimamas žemės paviršiaus plotas yra ne mažesnis nei 25 ha; Dėl b punkte nurodytų projektų pažymėtina, kad 3 straipsnio 2 dalis taikoma atsižvelgiant į pajėgumų, kuriems leidimas buvo išduotas per pastaruosius penkerius metus, sumą, įskaitant pajėgumą ar plečiamą pajėgumą, dėl kurio pateiktas prašymas;
Z 19		a) prekybos centrai, kurių užimamas žemės paviršiaus plotas yra ne mažesnis nei 10 ha arba ne mažesnis nei 1000 variklinių transporto priemonių stovėjimo vietų;	b) A arba D kategorijos saugomose teritorijose esantys prekybos centrai, kurių užimamas žemės paviršiaus plotas yra ne mažesnis nei 5 ha arba ne mažesnis nei 500 variklinių transporto priemonių stovėjimo vietų; <...>
Z 20		a) apgyvendinimo įstaigos, kaip antai viešbučiai arba vasarvietės, įskaitant susijusias patalpas, turinčios bent 500 lovų arba kurių užimamas žemės paviršiaus plotas yra ne mažesnis nei 5 ha (už gyvenviečių ribų);	b) apgyvendinimo įstaigos, kaip antai viešbučiai arba vasarvietės, įskaitant susijusias patalpas, esančios A arba D kategorijos saugomose teritorijose, turinčios bent 250 lovų arba kurių užimamas žemės paviršiaus plotas yra ne mažesnis nei 2,5 ha (už gyvenviečių ribų); <...>
Z 21		a) viešos automobilių stovėjimo aikštelės arba vieši automobilių stovėjimo garažai, turintys ne mažiau nei 1 500 variklinių transporto priemonių stovėjimo vietų;	b) viešos automobilių stovėjimo aikštelės arba vieši automobilių garažai, esantys A, B ar D kategorijos saugomose teritorijose ir turintys ne mažiau nei 750 variklinių transporto priemonių stovėjimo vietų. <...>
<...>	<...>	<...>	<...>

<...>“

13 UVP-G 2000 1 priedo Z 18 punkto 2 stulpelyje esančioje 3a išnašoje nurodyta:

„Urbanistinis planavimas – tai planavimo projektai, kurių paskirtis yra bendra daugiafunkcinė statyba, bet kuriuo atveju apimanti gyvenamosios paskirties statinius ir biurus, įskaitant tam numatytus kelius ir komunalinių paslaugų teikimo inžinerinius tinklus, turinti traukos zoną, išeinančią už projekto teritorijos ribų. Įgyvendinus urbanizavimo projektus jie ar jų dalys nebelaikomi tokiais projektais, kaip tai suprantama pagal šią išnašą.“

14 UVP-G 2000 2 priede nustatyta:

„Saugomų teritorijų priskyrimas prie šių kategorijų:

Kategorija	Saugoma teritorija	Taikymo sritis
A	Speciali saugoma teritorija	<...> teritorijos, įtrauktos į [Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (<i>Unesco</i>)] pasaulio paveldą pagal Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo apsaugos konvencijos, [priimtos 1972 m. lapkričio 16 d. Paryžiuje (Jungtinių Tautų sutarčių rinkinys, 1 037 t., Nr. I-15511)], 11 straipsnio 2 dalį
<...>	<...>	<...>
D	Užteršta teritorija (oras)	Pagal 3 straipsnio 8 dalį nustatytos teritorijos
<...>	<...>	<...>

<...>“

15 Pagrindinėje byloje taikomos redakcijos *Wiener Stadtentwicklungs-, Stadtplanungs- und Baugesetzbuch, Bauordnung für Wien* (Vienos urbanistinės plėtros, urbanizavimo ir statybos kodeksas, Vienos statybos reglamentas) (*LGBl.* 1930/11) (toliau – Vienos urbanistinės plėtros kodeksas) 70 straipsnio, pavadinto „Statybos projekto nagrinėjimas ir statybos leidimo išdavimas“, 1 dalyje numatyta:

„Jei statybos projektas gali pažeisti kaimynų subjektines viešąsias teises (134a straipsnis), kai netaikoma supaprastinta statybos leidimo išdavimo procedūra, reikia surengti posėdį, į kurį taip pat turi būti pakviestas projekto autorius ir užsakovas, nes 65 straipsnio 1 dalis netaikoma. <...>“

16 Šio kodekso 134 straipsnyje „Šalys“ nustatyta:

„(1) Prašytojas ar prašymo teikėjas bet kuriuo atveju yra šalis, kaip tai suprantama pagal [*Allgemeine Verwaltungsverfahrensgesetz* (Bendrasis administracinio proceso kodeksas)] 8 straipsnį, nes [Vienos urbanistinės plėtros kodekse] numatytas prašymas arba prašymo pateikimas.

<...>

(3) Per statybos leidimo išdavimo procedūrą šalys yra ne tik prašytojas (užsakovas), bet ir žemės savininkai (bendraturčiai). Asmenys, turintys teisę statyti, turi būti laikomi žemės sklypų savininkais. Kaimyninių žemės sklypų savininkai (bendraturčiai) yra šalys, kai planuojama statyba ir jos paskirtis pažeidžia jų subjektines viešąsias teises, kurių baigtinis sąrašas pateiktas 134a straipsnyje, ir kai, nepaisant 4 dalies, pagal 70 straipsnio 2 dalį jie ne vėliau kaip per teismo posėdį pareiškia prieštaravimus dėl statybos projekto, kaip tai suprantama pagal 134a straipsnį. Kaimynai nėra šalys, jeigu jie planuose aiškiai patvirtino statybos projektą arba daro į juos nuorodą. Kaimynai turi teisę susipažinti su bylos medžiaga <...> nuo tada, kai statybos projektas pateikiamas institucijai. Visi kiti asmenys, kurių privačios teisės ar interesai yra pažeisti, yra dalyviai <...>. Statyboms skirtoje teritorijoje esantys kaimyniniai sklypai yra tie, kurie ribojasi su žemės sklypu, kuriame planuojama vykdyti statybos projektą, arba yra atskirti nuo jo ne daugiau kaip 6 metrų pločio žemės sklypų juostomis ar viešuoju keliu, kurio plotis ne didesnis nei 20 metrų – pastaruoju atveju tie sklypai turi būti priešais planuojamą statyti žemės sklypą. Visose kitą paskirtį turinčiose teritorijose ir kai žemės sklypai yra valstybės, kaimyniniais žemės sklypais laikomi tokie sklypai, kurie yra nutolę ne daugiau nei 20 metrų atstumu nuo statybos projekto vietos.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 17 Pareiškėja pagrindinėje byloje numatė statyti visus pastatus Vienos miesto (Austrija) centre; šis projektas pavadintas „ICV Heumarkt Neu – Neubau Hotel InterContinental, Wiener Eislaufverein WEV“ (toliau – projektas „Heumarkt Neu“).
- 18 Kaip nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, šis projektas buvo susijęs su nagrinėjamos teritorijos pertvarkymu, planuojant nugriauti esamą viešbutį *InterContinental* ir pastatyti du naujus pastatus, skirtus viešbučiams, komercinėms ir konferencijų patalpoms, bokštą, skirtą viešbučiams, renginių ir gyvenamosioms patalpoms bei biurams, ir pagrindinį pastatą, esantį po šiuo bokštu ir vienu iš minėtų pastatų, skirtą viešbučiams, komercinėms ir konferencijų patalpoms, turintį tris požeminius aukštus. Pastatas, esantis ne pagrindiniame pastate, būtų tarp pagrindinio pastato ir greta esančios koncertų salės, jame taip pat būtų trys požeminiai aukštai. Įgyvendinant šį projektą taip pat buvo numatyta, pirma, rekonstruoti čiuožyklą ir pastatą, kuriame ji įrengta, įrengti požeminę čiuožyklą, kurios plotas būtų maždaug 1 000 m², požeminę sporto salę su baseinu, antra, pastatyti 275 vietų variklinių transporto priemonių požemines automobilių stovėjimo aikšteles ir maždaug 11 metrų nukelti su šiuo projektu besiribojančią gatvę. Projektas „Heumarkt Neu“ užima maždaug 1,55 ha plotą, o bendras patalpų plotas – 89 000 m² (iš jų antžeminis plotas – 58 000 m², o požeminis – 31 000 m²). Be to, visas šis projektas būtų įgyvendinamas centrinėje į *Unesco* pasaulio paveldo sąrašą įtrauktos vietovės „Vienos istorinis centras“ teritorijoje.
- 19 2018 m. spalio 16 d. sprendime, priimtame atsižvelgiant į 2017 m. spalio 17 d. pareiškėjos pagrindinėje byloje prašymą, pateiktą remiantis UVP-G 2000 3 straipsnio 7 dalimi, Vienos federalinės žemės (Austrija) vyriausybė konstatavo, kad nereikia atlikti projekto „Heumarkt Neu“ poveikio aplinkai vertinimo, nes jis nepatenka nė į vieną iš 1 priede nurodytų projektų kategorijų, kurios galėjo būti reikšmingos (be kita ko, šio priedo Z 17–Z 21 punktai). Dėl UVP-G 2000 1 priedo Z 18 punkto b papunktyje nurodytos kategorijos „urbanizavimo projektai“ Vienos federalinės žemės vyriausybė nurodė, kad šioje nuostatoje numatytos ribinės vertės įgyvendinant šį projektą nebus pasiektos ir kad UVP-G 2000 3 straipsnio 2 dalis, susijusi su dėl kitų projektų kylančiu kumuliaciniu poveikiu, netaikoma, nes šioje nuostatoje numatyta 25 % ribinė vertė nebuvo pasiekta.

- 20 Gavęs kelių kaimynų ir aplinkos apsaugos organizacijos skundą dėl šio sprendimo *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas) projekto „Heumarkt Neu“ užsakovą ir Vienos federalinės žemės vyriausybę informavo manantis, kad Direktyvos 2011/92 II priedo 10 punkto b papunkčio nuostatos perkėlimas į nacionalinę teisę yra nepakankamas ir kad reikia konkrečiai išnagrinėti šį projektą. Minėtas teismas paskyrė ekspertą ir nustatė posėdžio datą. Vėliau ieškovė pagrindinėje byloje atsiėmė šio sprendimo 19 punkte nurodytą prašymą, kuriuo prašoma nustatyti, ar turi būti atliktas šio projekto poveikio aplinkai vertinimas.
- 21 Nepaisydamas to, kad šis prašymas buvo atsiimtas, 2019 m. balandžio 9 d. sprendimu *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas) nusprendė, kad dėl „Heumarkt Neu“ projekto turi būti atliktas supaprastintas poveikio aplinkai vertinimas.
- 22 Gavęs kasatorės pagrindinėje byloje ir Vienos žemės vyriausybės kasacinius skundus *Verwaltungsgerichtshof* (Vyriausiasis administracinis teismas, Austrija) 2021 m. birželio 25 d. sprendimu panaikino 2019 m. balandžio 9 d. *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas) sprendimą, iš esmės motyvuodamas tuo, kad, ieškovei pagrindinėje byloje atsiėmus prašymą, šis teismas nebeturi jurisdikcijos priimti sprendimą dėl jam pateikto ieškinio esmės, ir tegalėjo panaikinti šios vyriausybės 2018 m. spalio 16 d. sprendimą.
- 23 Taigi 2021 m. liepos 15 d. sprendimu *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas) pripažino 2018 m. spalio 16 d. Vienos federalinės žemės vyriausybės sprendimą negaliojančiu.
- 24 Prieš tai 2018 m. lapkričio 30 d. prašymu ieškovė pagrindinėje byloje lygiagrečiai su minėta išvados priėmimo procedūra prašė Vienos miesto savivaldybės administracijos išduoti statybos leidimą projektui „Heumarkt Neu“.
- 25 Vienos miesto savivaldybės administracija nepriėmė sprendimo dėl šio prašymo, todėl 2021 m. kovo 12 d. ieškovė pagrindinėje byloje *Verwaltungsgericht Wien* (Vienos administracinis teismas, Austrija), prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui šioje byloje, pateikė skundą dėl neveikimo, juo prašė šio teismo išduoti prašomą statybos leidimą, kartu nurodydama, kad, atsižvelgiant į UVP-G 2000 1 priedo Z 18 punkto b papunktyje numatytas ribas ir kriterijus, projektui „Heumarkt Neu“ netaikoma pareiga atlikti poveikio aplinkai vertinimą.
- 26 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodė: kadangi pagal nacionalinę teisę ieškinyje dėl neveikimo, kaip šiuo atveju, turi būti pripažintas pagrįstu, nuo šiol būtent jis prireikus turės priimti sprendimą dėl nagrinėjamo prašymo išduoti leidimą. Vis dėlto jo galima jurisdikcija priimti sprendimą dėl minėto prašymo, kaip ir statybos institucijos, kurią šiuo atveju jis pakeičia, priklauso nuo to, ar turi būti atliktas poveikio aplinkai vertinimas, todėl jis pirmiausia turi išspręsti šį klausimą. Jis taip pat patikslina, kad šioje byloje šis išankstinis klausimas turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į ribas ir kriterijus, susijusius su „urbanizavimo projektais“, kaip tai suprantama pagal UVP-G 2000 1 priedo Z 18 punkto b papunktį, kaip vienintelį minėtame priede numatytą atvejį, kuris šiuo atveju yra galimas.

27 Nagrinėjamos aplinkybėmis *Verwaltungsgericht Wien* (Vienos administracinis teismas) nusprendė sustabdyti bylų nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar Direktyvai [2011/92] prieštarauja nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias „urbanizavimo projektų“ poveikio aplinkai vertinimas atliekamas tik pasiekus ne mažiau nei 15 ha žemės paviršiaus ploto užėmimo ribinę vertę, daugiau nei 150 000 m² bendro patalpų ploto užėmimo ribinę vertę ir tuomet, kai tai yra plėtros projektas, kurio paskirtis – bendra daugiafunkcinė statyba, bet kuriuo atveju apimanti gyvenamosios ir komercinės paskirties statinius, įskaitant tam numatytus kelius ir komunalinių paslaugų teikimo inžinerinius tinklus, turinti traukos zoną, išeinančią už projekto teritorijos ribų? Ar svarbu tai, kad nacionalinės teisės aktuose yra nustatytos specialios sąlygos:
 - laisvalaikio ar pramogų parkams, sporto stadionams arba golfo aikštynams (pasiekus tam tikrą ploto užėmimą arba tam tikrą stovėjimo vietų skaičių),
 - pramonės arba verslo parkams (pasiekus tam tikrą ploto užėmimą),
 - prekybos centrams (pasiekus tam tikrą ploto užėmimą arba tam tikrą stovėjimo vietų skaičių),
 - apgyvendinimo įstaigoms, kaip antai viešbučiams arba vasarvietėms, įskaitant susijusias patalpas (pasiekus tam tikrą lovų skaičių arba tam tikrą ploto užėmimą, apsiribojant atvejais, kai jos yra už uždarų gyvenviečių ribų), ir
 - viešoms automobilių stovėjimo aikštelėms arba viešioms automobilių stovėjimo garažams (pasiekus tam tikrą stovėjimo vietų skaičių)?
2. Ar [Direktyvoje 2011/92] – visų pirma pagal šios direktyvos III priedo 2 dalies c punkto viii papunktį, kuriame nustatyta, kad sprendžiant, ar turi būti atliekamas poveikio aplinkai vertinimas, būtina atsižvelgti ir į „istorinės, kultūrinės ar archeologinės svarbos kraštovaizdžius ir vietas“, – reikalaujama ypatingos istorinės, kultūrinės ar architektūrinės svarbos teritorijose, kaip antai *Unesco* pasaulio paveldo vietovėse, nustatyti mažesnes ribas arba kriterijus su mažesnėmis ribomis (nei nurodytos pirmajame klausime)?
3. Ar Direktyvai 2011/92 prieštarauja nacionalinės teisės nuostatos, kuriose nustatyta, kad, vertinant tokį „urbanizavimo projektą“, kaip nurodytas pirmajame klausime, nagrinėjant jo kumuliacinį poveikį su kitais tokio pat pobūdžio ir geografiškai susijusiais projektais turi būti remiamasi tik pajėgumų, kuriems leidimas buvo išduotas per pastaruosius penkerius metus, suma, įskaitant pajėgumą ar plečiamą pajėgumą, dėl kurio paduotas prašymas, kai urbanizavimo projektai ar jų dalys po įgyvendinimo nebelaikytini urbanizavimo projektais, o konkrečiu atveju išvados priėmimo procedūra, ar dėl kumuliacinio poveikio gali kilti reikšmingas žalingas, nepageidaujamas arba kenksmingas poveikis aplinkai, todėl reikia atlikti planuojamo projekto poveikio aplinkai vertinimą, neatliekama, kai planuojamo projekto pajėgumas nesiekia 25 % ribinės vertės?
4. Jeigu į pirmąjį ir (arba) antrąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai: ar valstybės narės diskrecijos (pagal – šiuo atveju tiesiogiai taikytinas – Direktyvos 2011/92 2 straipsnio 1 dalies bei 4 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatas) peržengimo atveju nacionalinių valdžios institucijų atliktinas nagrinėjimas, ar projektas galbūt turės reikšmingų padarinių aplinkai, todėl reikia

atlikti jo poveikio aplinkai vertinimą, gali apsiriboti tam tikrais aspektais, kaip antai tam tikros teritorijos apsaugos tikslais, ar tokiu atveju reikia atsižvelgti į visus Direktyvos 2011/92 III priede nurodytus kriterijus ir aspektus?

5. Ar pagal Direktyvą 2011/92, visų pirma atsižvelgiant į 11 straipsnyje nustatytus teisinės apsaugos reikalavimus, leidžiama, kad ketvirtajame klausime nurodytą nagrinėjimą pirmą kartą atliktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas (per statybos leidimo išdavimo procedūrą ir vertindamas savo paties jurisdikciją), kuriam nagrinėjant bylą „visuomenė“ pagal nacionalinės teisės nuostatas šalis gali būti tik siaurąja prasme ir dėl kurio sprendimo „suinteresuotos visuomenės“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2011/92 1 straipsnio 2 dalies d ir e punktus, nariai turi tik labai ribotas teisinės gynybos priemones? Ar atsakant į šį klausimą svarbu tai, kad pagal nacionalinės teisės aktus – be išvados priėmimo *ex officio* galimybės – priimti atskirą išvadą dėl projekto poveikio aplinkai vertinimo reikalingumo gali prašyti tik užsakovas, dalyvaujanti institucija arba *Umweltanwalt* (aplinkos ombudsmenas)?
6. Ar „urbanizavimo projektų“, kaip jie suprantami pagal [Direktyvos 2011/92] II priedo 10 dalies b punktą, atveju pagal direktyvą leidžiama, prieš atliekant būtiną poveikio aplinkai vertinimą arba greta jo ar prieš užbaigiant poveikio aplinkai nagrinėjimą konkrečiu atveju, kurio tikslas yra išsiaiškinti, ar būtinas poveikio aplinkai vertinimas, išduoti statybos leidimus atskiroms statybos veiklos rūšims, kurios yra bendro urbanizavimo projekto dalis, kai per statybos leidimo išdavimo procedūrą išsamus poveikio aplinkai vertinimas pagal [šią direktyvą] neatliekamas, o visuomenė šalis gali būti tik labai ribotai?“

Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtumo

- 28 *WertInvest Hotelbetrieb* teigia, kad šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra nepriimtinas, nes projektas „Heumarkt Neu“ nepatenka į sąvoką „urbanizavimo projektai“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2011/92 II priedo 10 punkto b papunktį, kadangi šiuo projektu iš esmės tik pertvarkoma jau egzistuojanti teritorija.
- 29 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją, šiam teismui ir nacionaliniams teismams bendradarbiaujant, kaip numatyta SESV 267 straipsnyje, tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į bylos aplinkybes turi įvertinti, ar jo sprendimui priimti būtinas prejudicinis sprendimas, ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Taigi iš principo Teisingumo Teismas turi priimti sprendimą tuo atveju, kai pateikiami klausimai susiję su Sąjungos teisės išaiškinimu (2017 m. spalio 12 d. Sprendimo *Sleutjes*, C-278/16, EU:C:2017:757, 21 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 30 Darytina išvada, kad nacionalinio teismo pateiktiems klausimams dėl Sąjungos teisės aiškinimo, atsižvelgiant į jo paties nurodytas faktines aplinkybes ir teisinius pagrindus, kurių Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti, taikoma svarbos prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atmesti nacionalinio teismo pateiktą prašymą tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos aplinkybėmis ar dalyku, jeigu problema hipotetinė arba Teisingumo Teismas neturi informacijos apie faktines ir teisines aplinkybes, būtinas tam, kad naudingai atsakytų į jam pateiktus klausimus (2017 m. spalio 12 d. Sprendimo *Sleutjes*, C-278/16, EU:C:2017:757, 22 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 31 Vis dėlto šiuo atveju taip nėra, nes pateikti klausimai, atvirkščiai, akivaizdžiai susiję su pagrindinės bylos dalyku. Be to, reikia pažymėti, kad *WertInvest Hotelbetrieb* nurodyti prieštaravimai susiję su pačia Direktyvos 2011/92 II priedo 10 punkto b papunkčio taikymo sritimi ir su teisiniu faktinių aplinkybių kvalifikavimu pagal šią nuostatą. Taigi klausimas, ar tokia situacija, kokia nagrinėjama pagrindinėje byloje, priklauso prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytų Bendrijos teisės nuostatų taikymo sričiai, yra esmės klausimas, susijęs su jų aiškinimu, todėl šiuo atžvilgiu galinčios egzistuoti abejonės negali turėti įtakos prejudicinių klausimų priimtinumui (pagal analogiją žr. 2009 m. spalio 27 d. Sprendimo *ČEZ*, C-115/08, EU:C:2009:660, 67 punktą).
- 32 Taigi reikia atmesti *WertInvest Hotelbetrieb* argumentus, susijusius su prašymo priimti prejudicinį sprendimą nepriimtumu.

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo ir antrojo klausimų

- 33 Pirmuoju ir antruoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyva 2011/92 turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos „urbanizavimo projektų“ poveikio aplinkai vertinimas siejamas, pirma, su ne mažiau nei 15 ha žemės paviršiaus ploto ir daugiau nei 150 000 m² bendro patalpų ploto užėmimo ribinių verčių viršijimu ir, antra, su tuo, kad tai yra plėtros projektas, kurio paskirtis – bendra daugiafunkcinė statyba, bet kuriuo atveju apimanti gyvenamosios ir komercinės paskirties statinius, įskaitant tam numatytus kelius ir komunalinių paslaugų teikimo inžinerinius tinklus, turinti traukos zoną, išeinančią už projekto teritorijos ribų, ir kurie nenustato žemesnių ribinių verčių arba griežtesnių kriterijų, atsižvelgiant į atitinkamų projektų įgyvendinimo vietą, ypač ypatingos istorinės, kultūrinės, urbanistinės ar architektūrinės svarbos teritorijose.
- 34 Iš Direktyvos 2011/92 4 straipsnio 2 dalies, siejamos su jos II priedo 10 punkto b papunkčiu, matyti, kad valstybės narės, išnagrinėjusios kiekvieną atvejį arba remdamosi savo nustatytomis ribinėmis vertėmis ar kriterijais, turi nustatyti, ar reikia atlikti urbanizavimo projekto poveikio aplinkai vertinimą pagal šios direktyvos 5–10 straipsnius. Valstybės narės gali nuspręsti taikyti abi nurodytas procedūras.
- 35 Šiuo klausimu pirmiausia reikia pažymėti, kad, kaip matyti iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kuris turi įvertinti faktines aplinkybes, neturėjo jokių abejonių dėl to, kad toks projektas, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, turi būti laikomas patenkančiu į sąvoką „urbanizavimo projektai“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2011/92 II priedo 10 punkto b papunktį, t. y. sąvoką, kurios išaiškinti šis teismas, beje, Teisingumo Teismo neprašė. Taigi nagrinėjamu atveju, visų pirma atsižvelgdamas į minėto projekto charakteristikas, aprašytas nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą ir pakartotas šio sprendimo 18 punkte, Teisingumo Teismas nemato jokios priežasties abejoti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo atliktu teisiniu faktinių aplinkybių vertinimu.
- 36 Be to, kalbant apie šio sprendimo 28 punkte minėtą *WertInvest Hotelbetrieb* prieštaravimą, pakanka pažymėti, kad aplinkybė, jog šiuo projektu bus siekiama pertvarkyti jau esančius objektus, kaip šiuo atveju, nugriaunant esamus ir pastatant naujus statinius, netrukdo tokio

projekto laikyti patenkančiu į sąvoką „urbanizavimo projektai“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2011/92 II priedo 10 punkto b papunktį (šiuo klausimu žr. 2011 m. kovo 3 d. Sprendimo *Komisija / Airija*, C-50/09, EU:C:2011:109, 100 punktą).

- 37 Dėl Direktyvos 2011/92 įgyvendinimo reikia priminti, kad valstybės narės privalo šią direktyvą įgyvendinti taip, kad būtų visiškai įvykdyti jos reikalavimai, atsižvelgiant į pagrindinį tikslą, kuris, kaip matyti iš jos 2 straipsnio 1 dalies, yra užtikrinti, kad prieš duodant leidimą vykdyti projektus, kurie gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai, būtent dėl savo pobūdžio, masto ar vietos, reikalaujama įvertinti jų poveikį (dėl atitinkamų Direktyvos 85/337 nuostatų žr. 2014 m. kovo 27 d. Sprendimo *Consejería de Infraestructuras y Transporte de la Generalitat Valenciana et Iberdrola Distribución Eléctrica*, C-300/13, nepaskelbtas Rink., EU:C:2014:188, 23 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 38 Šiuo klausimu reikia priminti, kad net nedidelis projektas gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai ir kad iš suformuotos jurisprudencijos matyti, jog valstybės narės teisės aktų nuostatos, kuriose numatytas tam tikrų rūšių projektų poveikio aplinkai vertinimas, taip pat turi atitikti Direktyvos 2011/92 3 straipsnyje nustatytus reikalavimus ir atsižvelgiama į projekto poveikį gyventojams ir žmonių sveikatai, biologinei įvairovei, žemei, dirvožemiui, vandeniui, orui ir klimatui, taip pat materialinėms vertybėms, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui (šiuo klausimu žr. 2011 m. kovo 24 d. Sprendimo *Komisija / Belgija*, C-435/09, nepaskelbtas Rink., EU:C:2011:176, 50 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 39 Iš suformuotos jurisprudencijos taip pat matyti, kiek tai susiję su Direktyvos 2011/92 II priede išvardytais projektais, kad kai valstybės narės nusprendžia pagal šios direktyvos 5–10 straipsnius nustatyti ribines vertes arba kriterijus, jų diskreciją riboja šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta pareiga prieš duodant sutikimą dėl planuojamos veiklos reikalauti projektų, kurie gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai, be kita ko, dėl savo pobūdžio, masto ar vietos, poveikio vertinimo (2018 m. gegužės 31 d. Sprendimo *Komisija / Lenkija*, C-526/16, nepaskelbtas Rink., EU:C:2018:356, 60 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 40 Galiausiai reikia pažymėti, kad pagal Direktyvos 2011/92 4 straipsnio 3 dalį nustatydamos šias ribines vertes ar kriterijus valstybės narės privalo atsižvelgti į reikšmingus atrankos kriterijus, išvardytus šios direktyvos III priede.
- 41 Tarp pastarųjų kriterijų šiame priede nurodytos, pirma, projektų charakteristikos, kurios turi būti vertinamos atsižvelgiant, be kita ko, į projekto dydį ir jo kumuliacinį poveikį su kitais esamais ar patvirtintais projektais, antra, projektų vieta, kad būtų atsižvelgta į geografinės srities, kuriai projektas gali daryti poveikį, jautrumą aplinkosaugos požiūriu, visų pirma į esamą ar patvirtintą žemėnaudą pobūdį, natūralios aplinkos buferinį pajėgumą, ypač atkreipiant dėmesį, be kita ko, į tankiai apgyvendintas teritorijas ir istorinės, kultūrinės ar archeologinės svarbos kraštovaizdžius ir vietoves, ir, trečia, projektų galimo poveikio charakteristikos, pirmiausia atsižvelgiant į geografinę sritį ir gyventojų, kurie gali būti paveikti, skaičių, taip pat jų bendrą kartu su kitais esamais ir patvirtintais projektais daromą poveikį.
- 42 Darytina išvada, kad valstybė narė, kuri pagal Direktyvos 2011/92 4 straipsnio 2 dalį nustato ribines vertes ar kriterijus atsižvelgdama tik į projektų mastą ir neatsižvelgdama į šio sprendimo 41 punkte primintus kriterijus, viršija diskreciją, kurią ji turi pagal šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalį ir 4 straipsnio 2 dalį (šiuo klausimu žr. 2011 m. kovo 24 d. Sprendimo *Komisija / Belgija*, C-435/09, nepaskelbtas Rink., EU:C:2011:176, 55 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 43 Nagrinėjama atveju atrodo, kad Austrijos Respublika nustatė kelias ribines vertes, atsižvelgiant į tai, kad projektas vykdomas, be kita ko, A kategorijos teritorijose, apimančiose *Unesco* pasaulio paveldui priskirtas vietoves, taikomas projektams, susijusiems su „prekybos centrais“ ir „viešomis automobilių stovėjimo aikštelėmis ar viešais garažais“, nurodytiems UVP-G 2000 1 priedo Z 19 ir Z 21 punktuose, t. y. projektams, kuriuos taip pat apima sąvoka „urbanizavimo projektai“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2011/92 II priedo 10 punkto b papunktį, ir tik vieną ribinę vertę, kiek tai susiję su „urbanizavimo projektais“, nurodytais UVP-G 2000 1 priedo Z 18 punkto b papunktyje.
- 44 Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad jeigu vertinama, ar reikia atlikti poveikio aplinkai vertinimą, valstybė narė taiko ribines vertes, taip pat būtina, kad ji atsižvelgtų į veiksnius, kaip antai projektų pobūdį ar vietą, pavyzdžiui, kai nustato įvairias prie projekto dydžio pritaikytas ribines vertes, ir jas taikytų į tai atsižvelgdama (šiuo klausimu žr. 1999 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Komisija / Airija*, C-392/96, EU:C:1999:431, 70 punktą).
- 45 Šiuo klausimu reikia priminti, kad, kaip nurodė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, pagrindinėje byloje nagrinėjamas projektas vykdomas vietovės, priskirtos *Unesco* pasaulio paveldui, centrinėje srityje, todėl Direktyvos 2011/92 III priedo 2 punkto c papunkčio viii papunktyje nurodytas kriterijus, susijęs su projektų vieta, ypač reikšmingas šiomis aplinkybėmis.
- 46 Be to, reikia priminti, jog iš Teisingumo Teismo suformuotos jurisprudencijos matyti, kad jeigu valstybė narė šias ribines vertes arba kriterijus nustatytų tokius, kad praktiškai visiems tam tikros rūšies projektams vertinimas nebūtų taikomas, ji viršytų savo diskrecijos ribas, nurodytas šio sprendimo 39 punkte, nebent visus projektus, dėl kurių tokia pareiga netaikoma, būtų galima bendrai įvertinus laikyti negalintais reikšmingai paveikti aplinkos (2018 m. gegužės 31 d. Sprendimo *Komisija / Lenkija*, C-526/16, nepaskelbtas Rink., EU:C:2018:356, 61 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 47 Miesto aplinkoje, kurioje teritorija yra ribota, ribinės vertės, susijusios su ne mažiau nei 15 ha žemės paviršiaus ploto ir daugiau nei 150 000 m² bendro patalpų ploto užėmimu, yra tokios didelės, kad praktiškai daugumai projektų reikalavimas atlikti jų poveikio aplinkai vertinimą netaikomas.
- 48 Šiuo klausimu reikia pažymėti, pirma, kad nacionalinis teismas savo sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nurodė, jog iš kai kurių šaltinių matyti, kad praktiškai joks urbanizavimo projektas neturi atitikti UVP-G 2000 1 priedo Z 18 punkto b papunktyje nustatytų ribinių verčių ir kriterijų. Kita vertus, iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagoje esančios informacijos matyti, kad Austrijoje daugeliui urbanizavimo projektų, kaip jie suprantami pagal Direktyvos 2011/92 II priedo 10 punkto b papunktį, poveikio aplinkai vertinimas netaikomas.
- 49 Be to, Austrijos vyriausybė per teismo posėdį nurodė, kad buvo aišku, jog nacionalinės teisės aktuose šiuo tikslu numatytos ribinės vertės gali būti per didelės ir kad būtent dėl šios priežasties ji nusprendė iš dalies pakeisti šiuos teisės aktus.
- 50 Vis dėlto būtent prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, remdamasis visa turima reikšminga informacija, galiausiai turės įvertinti, ar atitinkamos ribinės vertės ir kriterijai nustatyti tokio lygio, kad praktiškai dėl visų ar beveik visų atitinkamų projektų reikalavimas atlikti jų

poveikio aplinkai vertinimą netaikomas, ir tokiu atveju įsitikinti, kad tokio netaikymo negalima pateisinti tuo, kad visus projektus, dėl kurių tokia pareiga netaikoma, bendrai įvertinus, būtų galima laikyti negalintais reikšmingai paveikti aplinkos.

- 51 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį ir antrąjį klausimus reikia atsakyti, kad Direktyvos 2011/92 2 straipsnio 1 dalis, 4 straipsnio 2 dalies b punktas ir 3 dalis, II priedo 10 punkto b papunktis ir III priedas turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos „urbanizavimo projektų“ poveikio aplinkai vertinimas siejamas su: pirma, ne mažiau nei 15 ha žemės paviršiaus ploto ir daugiau nei 150 000 m² bendro patalpų ploto užėmimo ribinių verčių viršijimu ir, antra, su tuo, kad tai yra plėtros projektas, kurio paskirtis – bendra daugiafunkcinė statyba, bet kuriuo atveju apimanti gyvenamosios ir komercinės paskirties statinius, įskaitant tam numatytus kelius ir komunalinių paslaugų teikimo inžinerinius tinklus, turinti traukos zoną, išeinančią už projekto teritorijos ribų.

Dėl trečiojo klausimo

- 52 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyva 2011/92 turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, kuriose nustatyta, kad, vertinant tokį „urbanizavimo projektą“, nagrinėjant jo kumuliacinį poveikį su kitais tokio pat pobūdžio ir geografiškai susijusiais projektais, turi būti remiamasi tik pajėgumų, kuriems sutikimas dėl planuojamos veiklos buvo duotas per pastaruosius penkerius metus, suma, įskaitant pajėgumą ar plečiamą pajėgumą, dėl kurio paduotas prašymas, kai urbanizavimo projektai ar jų dalys po įgyvendinimo nebelaikytini urbanizavimo projektais, o konkrečiu atveju išvada dėl klausimo, ar dėl kumuliacinio poveikio gali kilti reikšmingas žalingas, nepageidaujamas arba kenksmingas poveikis aplinkai, todėl reikia atlikti planuojamo projekto poveikio aplinkai vertinimą, nepriimama, kai planuojamo projekto pajėgumas nesiekia 25 % ribinės vertės.
- 53 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad šis klausimas susijęs su taisykle, numatyta UPM-G 2000 3 straipsnio 2 dalyje, siejamoje su šio įstatymo 1 priedo Z 18 punktu, visų pirma 3a išnaša, esančia minėto Z 18 punkto 2 stulpelyje.
- 54 Vis dėlto pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją pateiktą klausimą reikia suprasti taip, kad juo siekiama išsiaiškinti, ar tuo atveju, kai valstybė narė pagal Direktyvos 2011/92 4 straipsnio 2 dalies b punktą dėl prie jos II priedo priskiriamų projektų nustato ribines vertes, kurios nesuderinamos su šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje ir 4 straipsnio 3 dalyje nustatytais pareigomis, minėtos direktyvos 2 straipsnio 1 dalis ir 4 straipsnio 2 dalies a punktas bei 4 straipsnio 3 dalis yra tiesiogiai taikomi, o tai reiškia, kad kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos privalo užtikrinti, kad visų pirma būtų išnagrinėta, ar atitinkami projektai gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai, ir, jei taip, kad vėliau būtų atliktas tokio poveikio vertinimas (šiuo klausimu žr. 2013 m. kovo 21 d. Sprendimo *Salzburger Flughafen*, C-244/12, EU:C:2013:203, 48 punktą).
- 55 Taigi, atsižvelgiant į atsakymus, pateiktus į pirmąjį ir antrąjį klausimus, į trečiąjį klausimą atsakyti nereikia.
- 56 Iš tiesų, atsižvelgiant į šį atsakymą, siekiant nustatyti, ar turi būti atliktas pagrindinėje byloje nagrinėjamo projekto poveikio aplinkai vertinimas, kompetentinga institucija arba prireikus prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi išnagrinėti šį projektą tik pagal Direktyvos 2011/92 III priede numatytus kriterijus, todėl atsakymas į trečiąjį klausimą nėra būtinas siekiant priimti sprendimą pagrindinėje byloje.

Dėl ketvirtąjo klausimo

- 57 Ketvirtuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2011/92 4 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad kiekvienu konkrečiu atveju siekiant nustatyti, ar projektas gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai, todėl tokį jo poveikį reikia įvertinti, gali būti atsižvelgiama tik į tam tikrus aplinkos apsaugos aspektus, kaip antai tam tikros teritorijos apsaugos objektą, ar jis turi išnagrinėti atitinkamą projektą, atsižvelgdamas į visus šios direktyvos III priede nurodytus atrankos kriterijus.
- 58 Pagal Direktyvos 2011/92 4 straipsnio 3 dalį vertinant, ar projektas gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai, atsižvelgiama į atrankos kriterijus, išvardytus šios direktyvos III priede.
- 59 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad jei valstybė narė tiesiogiai ar netiesiogiai pašalintų Direktyvos 2011/92 III priede nurodytą vieną ar kelis kriterijus, ji neįvykdytų įsipareigojimų pagal Bendrijos teisę, nes kiekvienas jų, atsižvelgiant į atitinkamą projektą, kuriam taikomas šios direktyvos II priedas, gali būti reikšmingas norint išsiaiškinti, ar turi būti atliekama poveikio aplinkai vertinimo procedūra (šiuo klausimu žr. 2008 m. liepos 10 d. Nutarties *Aiello ir kt.*, C-156/07, EU:C:2008:398, 50 punktą).
- 60 Darytina išvada, kad nagrinėdama kiekvieną konkretų atvejį kompetentinga institucija turi įvertinti visus atitinkamo projekto atrankos kriterijus, išvardytus Direktyvos 2011/92 III priede, kad nustatytų konkrečiu atveju svarbius kriterijus, paskui – tinkamai atsižvelgtų į tuos, kurie pasirodo esantys reikšmingi.
- 61 Šiomis aplinkybėmis reikia priminti, kad Teisingumo Teismas jau yra atmetęs teiginį, kad miestų teritorijose urbanizacijos projektai praktiškai nedaro poveikio aplinkai; jis šiuo klausimu rėmėsi kriterijais, susijusiais su tankiai apgyvendintomis vietovėmis, taip pat su istorinės, kultūrinės ar archeologinės svarbos kraštovaizdžiais, kurie dabar įtvirtinti Direktyvos 2011/92 III priedo 2 punkto c papunkčio vii ir viii papunkčiuose (šiuo klausimu žr. 2006 m. kovo 16 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija*, C-332/04, nepaskelbtas Rink., EU:C:2006:180, 79 ir 80 punktus).
- 62 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į ketvirtąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 2011/92 4 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad kiekvienu konkrečiu atveju siekdama nustatyti, ar projektas gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai, todėl tokį jo poveikį reikia įvertinti, kompetentinga institucija turi išnagrinėti atitinkamą projektą, atsižvelgdama į visus šios direktyvos III priede nurodytus atrankos kriterijus, kad nustatytų nagrinėjamu atveju reikšmingus kriterijus, paskui juos taikytų.

Dėl penktojo klausimo

- 63 Penktuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2011/92 11 straipsnis turi būti aiškinamas taip, jog pagal jį draudžiama, kad minėtos direktyvos 4 straipsnio 2 dalies a punkte numatyta kiekvieno konkretaus atvejo nagrinėjimą pirmą kartą atliktų teismas, turintis jurisdikciją duoti sutikimą dėl planuojamos veiklos, kaip numatyta šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalies c punkte, vykdydamas procedūrą, kurioje visuomenei suteikiamas labai ribotas šalies statusas ir labai ribotos galimybės apskūsti priimtą sprendimą. Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui taip pat kyla klausimas, ar svarbu tai, kad pagal nacionalinės teisės aktus – be galimybės *ex officio* nuspręsti, ar privaloma atlikti atitinkamo projekto poveikio aplinkai vertinimą, gali prašyti tik užsakovas, dalyvaujanti institucija arba aplinkos ombudsmenas.

- 64 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas šį klausimą pateikia dėl dviejų priežasčių. Pirmą, jis pažymi, kad pagal Vienos urbanistinės plėtros kodekso nuostatas leidimo statyti išdavimo procedūros, kurią jis vykdo, šalys gali būti tik tie asmenys, kuriems nuosavybės teise priklauso žemės sklypas arba kurie turi teisę statyti žemės sklype, esančiame tiksliai apibrėžtoje teritorijoje aplink pagrindinėje byloje nagrinėjamo projekto žemės sklypą, todėl visuomenei, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2011/92 1 straipsnio 2 dalies d punktą, beveik visiškai netaikoma ši procedūra, taigi ji *a priori* neturi galimybės apskūsti galimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo sprendimą nereikalauti atlikti šio projekto poveikio aplinkai vertinimo. Kita vertus, pagal UVP-G 2000 3 straipsnio 7 dalį tik užsakovas, dalyvaujanti institucija arba aplinkos ombudsmenas gali savo iniciatyva prašyti priimti išvadą dėl minėto projekto poveikio aplinkai vertinimo reikalingumo.
- 65 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Direktyva 2011/92 valstybių narių neįpareigoja numatyti galimybės visuomenei, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalies d punktą, arba suinteresuotai visuomenei, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalies e punktą, pradėti jos 4 straipsnio 4 ir 5 dalyse numatytą išvados priėmimo procedūrą.
- 66 Be to, Direktyvoje 2011/92 nenumatyta suinteresuotosios visuomenės ar visuomenės teisė dalyvauti tokioje procedūroje.
- 67 Vis dėlto iš šios direktyvos 4 straipsnio 5 dalies matyti, kad pasibaigus šiai procedūrai priimtas sprendimas, atitinkantis šioje nuostatoje numatytus formalius reikalavimus, turi būti paskelbtas viešai.
- 68 Be to, pagal Direktyvos 2011/92 11 straipsnį asmuo, priklausantis „suinteresuotai visuomenei“, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalies e punktą, ir kuris atitinka nacionalinėje teisėje nustatytus kriterijus, susijusius su šiame 11 straipsnyje nurodytu „pakankamu interesu“ arba prireikus su „teisės pažeidimu“, turi turėti teisę teisme ar kitoje įstatymo nustatytoje nepriklausomoje ir nešališkoje institucijoje užginčyti sprendimų materialinį ar procesinį teisėtumą (šiuo klausimu žr. 2015 m. balandžio 16 d. Sprendimo *Gruber*, C-570/13, EU:C:2015:231, 44 punktą).
- 69 Be to, Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, jog tai, kad tokį sprendimą priėmė teismas, taip vykdamas administracinio pobūdžio įgaliojimus, negali kliudyti suinteresuotai visuomenei pasinaudoti teise apskūsti šį sprendimą (šiuo klausimu žr. 2009 m. spalio 15 d. Sprendimo *Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsforening*, C-263/08, EU:C:2009:631, 37 punktą).
- 70 Galiausiai reikia priminti, kad Direktyvos 2011/92 11 straipsnio 1 dalis, pagal kurią tame straipsnyje nurodytus sprendimus, veiksmus ar neveikimą turi būti galima peržiūrėti teisme, „siekiant užginčyti jų materialinį ar procesinį teisėtumą“, neriboja pagrindų, kuriais gali būti pagrįstas toks skundas (2015 m. spalio 15 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-137/14, EU:C:2015:683, 77 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 71 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į penktąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 2011/92 11 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį nedraudžiama šios direktyvos 4 straipsnio 2 dalies a punkte numatytą kiekvieno konkretaus atvejo nagrinėjimą pirmą kartą atlikti teismui, turinčiam jurisdikciją duoti sutikimą dėl planuojamos veiklos, kaip numatyta minėtos direktyvos 1 straipsnio 2 dalies c punkte. Vis dėlto privatus asmuo, priklausantis „suinteresuotai visuomenei“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2011/92 1 straipsnio 2 dalies

e punktą, ir atitinkantis nacionalinėje teisėje nustatytus kriterijus dėl „pakankamo intereso“ arba prireikus „teisės pažeidimo“, kaip tai suprantama pagal šį 11 straipsnį, turi turėti galimybę kitoje teisminėje institucijoje arba atitinkamais atvejais kitoje įstatymo nustatytoje nepriklausomoje ir nešališkoje institucijoje ginčyti tokio teismo priimto sprendimo, kuriuo konstatuojama, kad nereikia atlikti poveikio aplinkai vertinimo, materialinį ar procesinį teisėtumą.

Dėl šeštojo klausimo

- 72 Šeštuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyva 2011/92 turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiama prieš atliekant būtiną poveikio aplinkai vertinimą arba jo metu ar prieš užbaigiant poveikio aplinkai konkrečiu atveju nagrinėjimą, kurio tikslas – nustatyti, ar toks poveikio aplinkai vertinimas yra būtinas, išduoti statybos leidimus atskiriems statybos projektams, kurie yra bendro urbanizavimo projekto dalis.
- 73 Austrijos vyriausybė teigia, kad šis klausimas yra hipotetinis, todėl nepriimtinas.
- 74 Kaip pažymi Austrijos vyriausybė, prašyme priimti prejudicinį sprendimą pats jį pateikęs teismas nurodo, kad „urbanizavimo projektų“ ir „detaliojo projekto“ dalykas, dėl kurio, šio teismo teigimu, būtų galima numatyti „išankstinį“ statybos leidimą, yra toks pats. Be to, iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad ieškovės pagrindinėje byloje 2021 m. kovo 12 d. prašymas, dėl kurio kilo ginčas pagrindinėje byloje, yra susijęs su tuo pačiu projektu, dėl kurio pateiktas 2018 m. lapkričio 30 d. prašymas išduoti statybos leidimą ir kuris iš esmės atitinka aprašymą, teismo pateiktą prašyme priimti prejudicinį sprendimą, ir iš esmės pakartotą šio sprendimo 18 punkte. Be to, pagrindinėje byloje ieškovė prašė išduoti statybos leidimą dėl viso projekto.
- 75 Vis dėlto klausime prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo „leidimus atskirioms statybos veiklos rūšims, kurios yra bendro urbanizavimo projekto dalis“, o sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą remiasi ieškovės pagrindinėje byloje argumentais, kad „urbanizavimo projektų“ atveju, net jei dėl viso projekto reikalaujama atlikti poveikio aplinkai vertinimą, sutikimas dėl atskirų statybos priemonių vis dar gali būti duotas. Šiomis aplinkybėmis negalima atmesti galimybės, kad pagal Austrijos teisę šis teismas, laukdamas, kol bus atliktas poveikio aplinkai vertinimas, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2011/92, arba išnagrinėtas konkretus atvejis siekiant nustatyti, ar toks vertinimas yra būtinas, turi jurisdikciją, leidžiančią jam duoti sutikimą dėl tokių atskirų statybos veiklos rūšių, ir kad šiuo klausimu pagrindinėje byloje buvo pateiktas prašymas.
- 76 Taigi, kadangi, remiantis šio sprendimo 30 punkte priminta jurisprudencija, prejudiciniam klausimams taikoma svarbos prezumpcija, į šeštąjį klausimą reikia atsakyti.
- 77 Pagal Direktyvos 2011/92 2 straipsnio 1 dalį prieš duodant sutikimą dėl projektų, kurie gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai, turi būti atliekamas jų poveikio aplinkai vertinimas.
- 78 Tokia taisyklė parodo, kad tiesioginio ir netiesioginio projekto poveikio tos pačios direktyvos 3 straipsnyje numatytiems veiksniams ir jų sąveikai vertinimas turi būti visiškai baigtas prieš duodant šį sutikimą (šiuo klausimu žr. 2022 m. vasario 24 d. Sprendimo *Namur-Est Environnement*, C-463/20, EU:C:2022:121, 58 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 79 Kaip pažymėjo Teisingumo Teismas, išankstinis tokio vertinimo pobūdis pateisina būtinybę, jog priimdama sprendimus kompetentinga valdžios institucija atsižvelgs į poveikį aplinkai esant kuo ankstesnei visų techninio planavimo ir sprendimų priėmimo procedūrų stadijai, nes tikslas yra užkirsti kelią taršai ar trukdžiams nuo pat pradžių, o ne vėliau bandyti kovoti su jų padariniais (2018 m. gegužės 31 d. Sprendimo *Komisija / Lenkija*, C-526/16, nepaskelbtas Rink., EU:C:2018:356, 75 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 80 Taigi, statybos leidimų atskiroms statybos veiklos rūšims, kurios yra platesnio urbanizavimo projekto dalis, išdavimas prieš nustatant, ar šis projektas turi būti vertinamas pagal Direktyvos 2011/92 5–10 straipsnius ir prireikus atliekamas toks vertinimas, akivaizdžiai prieštarautų šiems reikalavimams ir jų pagrindiniam tikslui, primintam šio sprendimo 37 punkte.
- 81 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į šeštąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyva 2011/92 turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiama prieš atliekant būtiną poveikio aplinkai vertinimą arba jo metu ar prieš užbaigiant poveikio aplinkai konkrečiu atveju nagrinėjimą, kurio tikslas – nustatyti, ar toks poveikio aplinkai vertinimas yra būtinas, išduoti statybos leidimus atskiriems statybos projektams, kurie yra bendro urbanizavimo projekto dalis.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 82 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

- 1. 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo, iš dalies pakeistos 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/52/ES, 2 straipsnio 1 dalis, 4 straipsnio 2 dalies b punktas ir 3 dalis, II priedo 10 dalies b punktas ir III priedas**

turi būti aiškinami taip:

pagal juos draudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos „urbanizavimo projektų“ poveikio aplinkai vertinimas siejamas su: pirma, ne mažiau nei 15 ha žemės paviršiaus ploto ir daugiau nei 150 000 m² bendro patalpų ploto užėmimo ribinių verčių viršijimu ir, antra, su tuo, kad tai yra plėtros projektas, kurio paskirtis – bendra daugiafunkcinė statyba, bet kuriuo atveju apimanti gyvenamosios ir komercinės paskirties statinius, įskaitant tam numatytus kelius ir komunalinių paslaugų teikimo inžinerinius tinklus, turinti traukos zoną, išeinančią už projekto teritorijos ribų.

- 2. Direktyvos 2011/92, iš dalies Direktyva 2014/52, 4 straipsnio 3 dalis**

turi būti aiškinama taip:

kiekvieniu konkrečiu atveju siekdama nustatyti, ar projektas gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai, todėl tokį jo poveikį reikia įvertinti, kompetentinga institucija turi

išnagrinėti atitinkamą projektą, atsižvelgdama į visus iš dalies pakeistos Direktyvos 2011/92 III priede nurodytus atrankos kriterijus, kad nustatytų nagrinėjamu atveju reikšmingus kriterijus, paskui juos taikytų.

3. Direktyvos 2011/92, iš dalies pakeistos Direktyva 2014/52, 11 straipsnis

turi būti aiškinamas taip:

pagal jį nedraudžiama, kad iš dalies pakeistos Direktyvos 2011/92 4 straipsnio 2 dalies a punkte numatytą kiekvieno konkretaus atvejo nagrinėjimą pirmą kartą atliktų teismas, turintis jurisdikciją duoti sutikimą dėl planuojamos veiklos, kaip numatyta iš dalies pakeistos Direktyvos 2011/92 1 straipsnio 2 dalies c punkte.

Vis dėlto privatus asmuo, priklausantis „suinteresuotai visuomenei“, kaip ji suprantama pagal iš dalies pakeistos Direktyvos 2011/92 1 straipsnio 2 dalies e punktą, ir atitinkantis nacionalinėje teisėje nustatytus kriterijus dėl „pakankamo intereso“ arba prireikus „teisės pažeidimo“, kaip tai suprantama pagal šį 11 straipsnį, turi turėti galimybę kitoje teisminėje institucijoje arba atitinkamais atvejais kitoje įstatymo nustatytoje nepriklausomoje ir nešališkoje institucijoje ginčyti tokio teismo priimto sprendimo, kuriuo konstatuojama, kad nereikia atlikti poveikio aplinkai vertinimo, materialinį ar procesinį teisėtumą.

4. Direktyva 2011/92, iš dalies pakeista Direktyva 2014/52,

turi būti aiškinama taip:

pagal ją draudžiama prieš atliekant būtiną poveikio aplinkai vertinimą arba jo metu ar prieš užbaigiant poveikio aplinkai nagrinėjimą konkrečiu atveju, kurio tikslas – išsiaiškinti, ar būtinas poveikio aplinkai vertinimas, išduoti statybos leidimus atskiroms statybos veiklos rūšims, kurios yra bendro urbanizavimo projekto dalis.

Parašai.